

[Extremely dense and illegible handwritten text in black and purple ink, covering the entire page. The script is highly cursive and overlapping, with some words like "Kant" and "will" faintly visible.]

אשר לא ידעו
אשר לא ידעו
אשר לא ידעו

אשר לא ידעו
אשר לא ידעו
אשר לא ידעו

אשר לא ידעו
אשר לא ידעו
אשר לא ידעו

אשר לא ידעו
אשר לא ידעו
אשר לא ידעו

אשר לא ידעו
אשר לא ידעו
אשר לא ידעו

אשר לא ידעו
אשר לא ידעו
אשר לא ידעו

אשר לא ידעו
אשר לא ידעו
אשר לא ידעו

Handwritten notes in Hebrew and Arabic script, including the name 'Mishnah' and other illegible text.

השארית הנפש

כי לא תשוב נפשי לשאול
לא תחן חסידך לראות שחת: (תהלים ע"ד)

בן עשרים ושתיים שנה אצטרק בקחתו את נעמי לו לאשה ויאמרה אלך
ויעזב את אביו ואת אמו ואת אחיו ורעיו, רק באהבתה שגם תמיד
ואף היא תטיב אהבתה לו ותהי עשועו ויס יוס' צנקה שם ללאת
לפעלו ולעבודתו עדי עד, וצטרפו שגח את כל עמלו בראותו פחד ביתו
שעשה לקראתו, יגיע צעירה בעלם השמים לטרה, ויחי ככה שלו ימיהם
צטוב ושנותיהם צעירותים. צדן יחד כנבני צקר צתדעת כוכבי נסף וריער
אף המה. אך ענין אחר העיצ את עהר שמיים: אלהים עזר את רחם
נעמי ותהי עקרה. — בשנתם צסכת גנס, ועיניהם נוסאים השמימה
להורות לה' חסדו אשר הפליח לעשות עמם: או יפדשו כפיהם אל
באלהים לתת להם רק נחלת פרי צטן למען לא תחסר להם כל צו. ויעמד
להם אלהים גם לזאת, ותהר נעמי ותלך צן. — מי ימלא בקל שרון
אצטרק צצוא המביד ויחמד לו הנה ילדה אשתך. כמעט בלה לשמוע
וידא על נכפי דוח לציתו ויפל על לואדי אשתו ויחנקה וינקה, ואת בנו
הנוול לו לקח על זרועותיו וירימבו השמימה ויקרא: יהו מתתך יהוה
על הנער הזה התפללתי ותתנו לי, עתה, עתה יש לי כל. — אך כמו
קרני שמש פתאום כי ידרו לאדן ויכו על קרקד בני אדם אף פתאום יאצרו
וזרמי מים אחריהם תדרכה, בן חשנה שמש אצטרק. אלהים בעלבו על
צמותיו למען הבדיל מפלתו וידך פלאים; כי כמעט סגבה כפשו וקעמד
מזעפה ורוח סערה תחולל קרבו. נעמי הנעומה, אחרו לדהר אחויה
לירוס וחצלים וירכו כמים שאנתה, ואצטרק עומד על מטמה לא סר ולא
זע מוננה וידא צצרות כפסה, ואין לאל ידו להשיעה. אך לרוק שלו
ויקרא לכל דופאי פירו וידבר להם כל סון צתו צער אשתו, דופאי אל
כלם וכל חכמים תחצעי. סמים וכל מדקחם רק כמתלהמים ידרו.

בין חטאי תכל ישוח
נפת צוף אליו תביע
אה מעלה יעוף הרוח
אה שממה עוף יגביה

קול קורא נעלם מעין
קול בלבב אדם יודיע
פה בארץ מות אין
מנת חלקו צפון ברקיע

במות אדם חייו יחלו
בין רגבי עפר יקצו
ימי חלהו רק פה קמלו
שם בשחק עור יציצו

וקול בלבב אדם נטוע
לא לריק אליו יביע
קול ממעל בו ינוע
דבר שדי חסדו יודיע

יוסף בערגעל

הללויה

Warden

(138)

השמש והירח.

בצאת השמש והירח מידי היוצר. יפעה אחת לשניהם
ושפע זהר. הירח הביט צר וקנא בשמש. ובקנאתו
נגש אל הכסא. רב את יוצרו, לאמור: אלי וצורי! הן
לשנינו נתת ממשלה אחת. ולשני מלכים לא נאווה כתר
אחד! ויען ה' ויאמר: אתה חרצת משפטך! יען אשר
רעה עינך בשמש, יסור השבט ממך, וחושך ישופך,
ובאישון לילה יגיה השמש בקרניה אפלתך!
כזאת איפוא גורלך, המקנא! ראה וחכם!

*27 מנחם סיון
ה'תרל"ג*

הכלב והאדם.

איש אשר נשכו כלב רע, לקח פת לחם ויטבלו בדמו,
ויתנהו אל הנושך לאכול, כי שמע מי בגלגל המעשה
הזה עולה ארוכה אל הנשוק. ויאמר העומד עליו: אל נא
אחי! אל נא תעשה את הדבר הזה לעיני כלבים רבים,
פן יבלעונו חיים, בראותם כי יש שכר עוד לפעולתם
הרעה.

איש מצליח ברעתו מסית מדחה ומחטיא.

ברוך שענפֿעלד.

דברי בענין השיר

השירה מפת אלהי חסד. נתונה בחמלה רבה לכל מין האדם כלו; חברה נאמנה היא לו בכל ארצות החיים ופגיעהם השונים והרבים, ואין גוי אחד בארץ למקטון ועד גדול. אשר לא תצלח עליו רוח השירה, ותחל לפעמו בעתים מעתים שונים: ביום טוב כאשר תחל נר השמחה עלי אהלו, הצוק השירה חן בשפתי האדם. והוא פורט על פיה את אשר רחש לבו בדברי נועם והלל, וביום רעה בצר לו, ישפוך לבבו בילל אנחה ותפלה לאלהיו, ורוח לו, בהגיה התקוה חשכת נפשו, והבטחון יאמין לבבו, כן הוא בכל עמי המוסר בעלי מדות נפוחות. וכן הוא בכל עם פרא בכל פאתי הארץ ואייה: כל הגוים ללשונותם באייהם ומושבותם, השירה על שפתם; בה יספרו דברי ימיהם וקורות אבותיהם, מעשי תקפס וגבורתם, מאז הוסדם לגוי, ויהללו גאון תפארתם, וגבורות מעשיהם, בלשון מדברת גדולות; בה יעוררו לב חניכיהם ביום קרב, כי יצאו לקראת אויב לערוך מלחמה, יהללו הגבורה והנצח, ולנוכח עיני תופשי המלחמה יישירו גדולת אבותיהם ועזו לבם לבלי חת ביום הרג רב, גם בהתעופף חרב האויב על ראשיהם, ואשפתו באוניהם תרנה: — בתולד להם בן ובת* או ביום חתונת בניהם, גם אז ירחש לבם דברי שיר חשק ודודים, ובטוב לבם כן יזמרו במחולות וייטיבו נגן; בלכתם לצוד ציד** חיה ועוף, השירה הולכת עמם, והיא תשיחם; ובמות להם מת למקטון ועד גדול, יהמה כחליל לבם, ושפתם עד מהרה אָתם לספור ולבכות, לשבח את המת, לספר תהלות מעלליו בעוד לכתו עמהם תחת השמש, שם יתנו מפלאות אשרו

* וכן רחש לב חמור טרם דבר טוב על חזות צנה סגולת לב, לחמור; לחוק, עשה לי חלמים וגו'. עיין החמור סס.

** ומשם המון לדעתי הסחלה הסור; כמפורד בגזר ליר.

יללת אם על מות בן - רחמה

אלו עמנו היית. הבן יקיר לי!
 כי עתה תפאר הקשט זרועותיך.
 וחציק מות שלחו
 בלב אויבי שבטנו.
 ועבדים עד אין מספר
 שכר עבודתך אז היו! -
 בזרוע חזקה דפאת אתה.
 אבירי הפרים ארצה.
 חללי בני אשפתך;
 נלחמת עם דוב שפול.
 נלחמת וגם יכלת! -
 צבאי הרים הן דלקת.
 תרדוף תשיג תחלק טרף!
 ועל מרומי השדה
 תרחיב צעריך תרדוף.
 וצבי ואיל יצר צעדים.
 ואחריה פגרים פולון * -
 מי ימלל גבורותיך. עשית.
 כי הנעת עד ימי הכח.
 מלמד על ידי אביך *
 בכל פשרוני ההנדים? -

מספר על מת

עֹדָה יוֹשֵׁב בְּקִרְבָּנוּ. הָאֵח!
 גּוֹפְחָהּ עוֹדָה בַּת הַתְּמוּנָה
 הָרֵאשׁוֹנָה. וּבְלִי כָּל חֶסֶר
 גְּלוּי. עוֹדָה דוֹמָה לָנוּ;
 אֵךְ הַיְכוּלָת לַעֲשׂוֹת חֶסֶד
 אִיזָה אִיפּוֹא רוּחָהּ
 אֲשֶׁר הָעֵלָה זֶה לֹא כָּמָה,
 עֵשֶׂן * אֵל הַרוּחַ הַגָּדוֹל?
 מִדּוּעַ דָּמּוּ שְׂפָתוֹתֶיהָ אֵלֶּה,
 נִטְפּוּ זֶה לֹא כְּבִיר,
 לִקְחֵי עוֹז וְרֵב גְּעִימִים?
 מִדּוּעַ רִגְלֶיהָ עָתָה,
 בְּנֹת בְּלִי כָּל תְּנוּעָה?
 רִגְלֶיהָ. קָלוּ עוֹד,
 לְפָנֵי יָמִים אֲחֵרִים,
 קָלוּ מְאִילוֹת הַרִיסִים? —
 מִדּוּעַ כְּבֵדוֹת יְדֶיהָ,
 אֲשֶׁר עַד צְמִרַת כָּל-עֵץ,
 חֵישׁ מְהֵרָה עָלוּ,
 וְנִחַתָּה קִשָּׁת זְרוּעוֹתֶם?

כל

* עֵשֶׂן הַטְּחָחֶזֶק אֲשֶׁר צוּ יתְעַנְנוּ לְמַקְטִינִים וְעַד גְּדוּלָס, וְלִכְּן הוּא לְפִי דַעְתָּם,
 קִטְרוּת נַחֲוֹ לְחַלְהִיִּם.

יותר מדי לא תוכל הארץ לתת להם מחיתם, כי כלמה מחתת כרוזן,
 כלומר ידלת הרעב, תהיה כלפס לאוס, כי אז יצאו השוקדים, ולא יעלרו
 נח בני המדינה בתיעוטה להרחיקם מעל בצולם ומה נכרך הפירוש הזה
 אשר לא יסוד תלת רוזן ממשענה שהוא הרעב וקרא לידלת הרעב מחתה,
 כי הארס ידאה לעינים שאין ראוי לקחוב מן הרעב צאלכוסים מעעים,
 וכהפוך הוא כי צאמת צאפס לאום מחתת רוזן ומה שכתוב ה' יחשו
 מדיציו אולי לזר יחס צעויק, כי תאמר: ואיך לא תהיה הידלה והמחשת
 ראיה למדיני ה' ? ואולם הלא תדע יקדי כי כל אויבי ה', לניו ומדיציו
 האמורים צנתני הקדש אין הכוונה בהם רק אויבי הלדיקים והחסידים,
 כמו שכתב דס"י ז"ל על לתת נקמת ה' צמדן: והנה חנה מצשרת כי מדיציו
 הלדיקים יחשו גם אם יהיו צנודים מהם, כדבר שאמרה קודם לכן כי לא
 צבה יצבר אים.

והנה צאתני לפיך יקדי כי כל אויבי ה' האמוד צאפדי הקדש אין המכוון
 צו כי אם אויבי הלדיקים ואויבי עמו, הנה התחייצתי להביד לך
 גם כן כי לא צאשפט אויבי ה' כן משפט שונאי ה', כי אמנם חלילה לי
 מחשוב צמה שכתוב פוקד עון אצות על צנים על שלשים ועל דצעים לשונאי
 שלא יהיה הכוונה צו כי אם על אויבי ישראל, חלילה לי מזה ! והכני
 מוצר לשים לפיך צקצרה הצדלת אויב לשונאי, אשר על ידיה יצבר
 ויתלצן הענין הזה צאל היעפי

ידוע תדע, יקדי, כי הנאם היא הרחקה והתבגרות צלצ צלצ, ולא
 תלא חון לכפש לעשות רושם צצ; הלא תראה בי שנואה לאה,
 לא תנאם את אחיך צלצך, כי גדולם הנאם אשר שגאה, ואני שנאחיו
 כי לא יתבא עלי טוב, אצל האיבה מוקת בכל יכלתה, בידוע י על כן
 תראה כי יפול לשון שגאה גם על דבר אשר אין צו רוח חיים, וגם על
 דברים אשר אין להם מציאות צעלמם כמו שנאחי מאסתי חגיבם, ואמה
 שנאת מוסר, שיגא מתנות, עשה קעים שנאחי, שונאי צלע, שונא גול,
 ולא ימלא כן צשרם איב לומר אויב צלע, אויב מתנות, לאות

בי האויב מויק, והשונא מואם הדבר, מתנגד לו ונתרחק ממנו. והנה אויבי
והתבונן נא צמה שכתוב כי תראה שור אויבך או חמורו פועם השצ אויביך
 תשיצנו לו בי תראם חמור שנאך רוצן תחת משאו וחללת מעוזב
 לו עוזב מעוזב עמו, אמר צהשנת אצרה אויבך, ואמר צפרוקת גמא
 שונאך; והעעם כי מי שהוא אויבך ומצקס דעתך אין אתם חייב להתקרב
 אליו לפדוק פשא חמורו, פן צהתקרבך אליו יהרבך, אצל אתה חייב לצאק
 אליו חמורו כתועם ולשלחו אליו אחני כן צלי שתתקרב אליו.

והנה ישימ.

והוא הוסיף
אלוהים סוד זקוק
אלוהים
נ

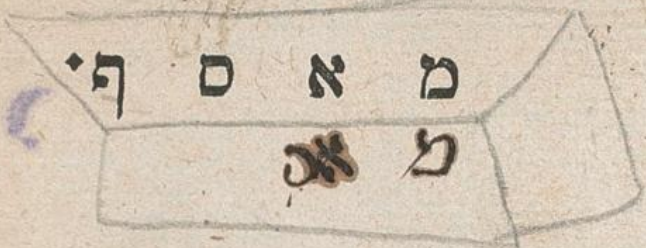

אויזצ'גע

דער

שענסטען אויפ'פועטצע

אויז דעם

א

146
155
158
178
184
195
135

88 1763818
32
11 264

1790
165
164
161
160
159
158
157
156
155
154
153
152
151
150
149
148
147
146
145
144
143
142
141
140
139
138
137
136
135
134
133
132
131
130
129
128
127
126
125
124
123
122
121
120
119
118
117
116
115
114
113
112
111
110
109
108
107
106
105
104
103
102
101
100

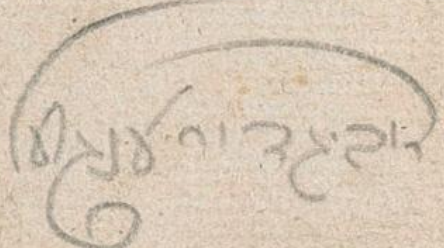
1003
133
133
84
107
107
126
760

1188
32
2376
3564
38016
1263
14
5152
1263

17682

17682

17682

1035

1035

1035

1035

49-77

(45)

הענין

מה לי ולך, כי תכבירני מלים?
ידעתני כי מר לי, אך אתה לא תושיעני;
כי מה בצע אם מטובך תעניקני,
ועוד מעט ואינך, רואיך איז שואלים.

החלום

אם כן איפה, מה זה תצעק ותפחד?
אם קלותי מהושיעך, למה תהבל?
כי כמוני כן כל מחמדי תבל
אשר תבקשם, הבל חמה גם יחד.

ברוך לינדא

המאסף

נאום הכותב... חסר טובי גוטמאן מפיעטקוב אשר שחול שחל על חוזה הגבות
אזל בסדר הפלה ויפד יחזק, וחם יתנו לי ונסיגי השזורה מקום זין סו
מכתיבים, וזו חרפה לסדמיסס כרסיון ח"ה כ"י אשר רב על לשונו לומר חכם
רמזה לזו ורשיב חרפי דבר, וס' ירחני כפלתה מתורתו וזכ"ר, סלחה סג"ל

משלי מוסר

האשה והדבורה

בעד האשנב אשה נשקפת,
ותרא דבורה קטנה מעופפת
על כל עלי וטרפי הצמחים
לינוק הדבש ומתוק מהפרחים
ותאמר האשה אל הדבורה
שימעי נא אלי נמהרה!
איך לכל פרחי הגן תשוקקי,
ומכלם הדבש תמצי ותינקי,
אולי פורים בין הגפן ותאנה
שרשי פקועת ראש ולענה,
הלא מות בקרבם? לכן תגירי,
האם מימות לא תפחדי?
ותען הדבורה בי הגבירה!
כמוך כמוני מכורת אירא,
אך דעי! רק המתוק ינקת,
והארס והמר בתוכם הנחת!

החכמים בעיניהם, כהבליהם כעמוני, (ב)
ותחת לדפי החכמה הרדיפוני,
לאמר: מלחמה אל תאכל ותטעם,
כי מדה תמצא בה אחר הנועם,
גם חמת תנינים וראש פתנים ינה,
כל שומר נפשו ירחק ממנה!
השיבותים: שמען נא המורים! (ג)
אני אעשה, כאשר תעשינה הדבורים,

אחרן האלל
(ה) הבל ופורנס סס אובערגלויבען, פאראוודטהייז.
(ג) המורים והורגס סס דיטטען-ריכטער, לעהרער, כוון ולחזרת נהן זלזו וכו'

[Vertical handwritten notes in Hebrew, including 'אשר שחול שחל על חוזה הגבות']

[Vertical handwritten notes in Hebrew, including 'האשה והדבורה']

1114

Handwritten text in a cursive script, possibly a list or account, with some lines crossed out.

Handwritten text in a cursive script, possibly a list or account.

Handwritten text in a cursive script, possibly a list or account.

Handwritten text in a cursive script, possibly a list or account.

Handwritten text in a cursive script, possibly a list or account.

Handwritten text in a cursive script, possibly a list or account.

Handwritten text in a cursive script, possibly a list or account.

Handwritten text in a cursive script, possibly a list or account.

Engelhardt

Engelhardt

Wegla

[Faint, mostly illegible handwritten text in cursive script, possibly including names and dates.]

Wegla

